

ознак, що дорівнюють одиниці (ознаки повинні "накривати" всю безліч $\bar{X}$ або $\tilde{X}$).

Пізнання вектора, що не бере участь у навчанні, полягає в наступному: вектор відноситься до того класу, для якого число достатніх ознак, що дорівнюють одиниці, більше.

Особливість алгоритму - розглядається бінарний простір X , в якості $\varphi(x, \tau)$ обираються всі можливі кон'юнкції 3-х змінних.

Остаточний висновок про адекватність моделі прототипу робить технолог, що займається плануванням.

Отримані результати слід перевірити статистичними методами на репрезентативній вибірці.

Меркулов В.С.

(Український державний університет залізничного транспорту, м. Харків)

ОЦІНКА МІРИ АДЕКВАТНОСТІ МОДЕЛІ ПРОТОТИПУ ПРИ РОЗРОБЦІ КАЛЕНДАРНОГО ПЛАНУ ВАНТАЖЕННЯ-ВИВАНТАЖЕННЯ

Розрахункові середньодобові об'єми вантажувально-вивантажувальних робіт встановлюються в результаті статистичного аналізу відповідних даних станцій за період, для якого розробляється технологія місцевої роботи.

Основою для розробки місячних технічних норм є збалансовані планові завантажені і порожні вагонопотоки, що задаються у вигляді відповідної кореспонденції, яка представляє симетричну матрицю, що отримала назву косої таблиці або "шахматки".

У таблицю вихідної кореспонденції заданих планових вагонопотоків вводяться підсумкові графи, які дозволяють розділити ввезення-вивезення і місцеві з'єднання регіону. Встановлені таким чином об'єми вантаження і вивантаження розподіляються між станціями із збереженням характерних залежностей і обліком напрямку руху. Такий підхід до визначення розрахункових вагонопотоків допускає можливе зменшення або збільшення, що надалі може викликати необ'єктивні технологічні рішення.

Для оцінки отриманого плану в пропонованому АРМ інженера-технолога відділу організації роботи станцій передбачений спеціальний режим, що ініціюється, коли є сумніви в якості отриманого плану.

Пропонується використовувати алгоритм Кора - моделюючий алгоритм, який базується на методі мінімізації емпіричного ризику.

*А.О. Каргін, К.О. Ісаснков,
Г.Б. Галич, А.Г. Ломонос*

(Донецький національний університет, м. Вінниця)

МОДЕЛЬ СЕНСОРНОЇ ПАМ'ЯТІ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ МАШИНИ, ЩО ВИРІШУЄ ПРОБЛЕМИ УЗАГАЛЬНЕННЯ ТА АБСТРАГУВАННЯ

Доклад присвячений удосконаленню технологій обчислювального інтелекту щодо розробки інтелектуальних машин, які використовуються в керуванні автономними технічними системами, у тому числі рухомими одиницями та роботами.

Головна проблема інтелектуальних машин, які використовують правила в якості моделі представлення знань при виведенні керуючого рішення – розрив між моделями представлення фактів у вигляді сенсорних даних у базі даних і фактів у полі ЯКЦО правил бази знань. Факти, якими експерт описує ситуацію в правилах, наводяться на достатньо високому рівні абстрагування та в узагальненому вигляді. Наприклад, якщо *прямо по руху є переешкода* і *ліворуч шлях без переешкод*, то повернути ліворуч. Як в правилах, так і в базі даних факти повинні буди однаковими. Отже факти, які автоматично формуються на підставі сенсорних даних, також повинні бути у вигляді понять високого рівня узагальнення (*прямо по руху є переешкода*). В експертних системах це високо інтелектуальне завдання виконує людина-експерт, а в ІМ це завдання перекладається на саму інтелектуальну машину. Тому з'являється потрібність в ще одній компоненті – механізмі узагальнення сенсорних даних та їх абстрагування.

В [2] наведено формальну модель сенсорної пам'яті, яка підтримує такий механізм узагальнення. У даному докладі розглядаються деякі комп'ютерні експерименти, які демонструють переваги технології обробки сенсорної інформації із застосуванням механізму узагальнення даних.

Імітаційний комплекс за допомогою якого проводились комп'ютерні експерименти складається із трьох модулів: 1) імітації руху робота-поводиря, 2) створення та редагування структури і параметрів сенсорної пам'яті, 3) обробки сенсорної інформації на підставі знань, що хороняться у прототипах.

Література

1. Каргін А.А., Петренко Т.Г. Нечёткие модели в задачах ситуационного управления / Информационно-керуючі системи на залізничному транспорті. ХарДАЗТ, Харків, № 4, 2010 (Додаток), С. 66-69.
2. Каргін А.А., Ломонос А.Г., Парамонов А.И. Модель динамических свойств ситуации, используемых в управлении мобильным роботом / Автоматика-2014, Матер. 21-й міжн. конф. з авт. управління, м. Київ 23-27 вересня 2014, С. 88-90.